
Filmeducatie rond thema 'grens'

Lessen in het donker

Lessen in het donker laat leerlingen kennismaken met goeie cinema en filmtaal. Onze jaarlijkse filmselectie is uitdagend én toegankelijk voor een brede doelgroep. Daarbij voorzien we hapklare educatieve en visuele omkadering aan de hand van uitgebreide lesmappen, online filmfiches en introfilmmpjes in de filmzaal. Via onze samenwerking met ruim 70 vertoners verspreid over heel Vlaanderen en Brussel, stimuleren we scholen om films te gaan bekijken in de bioscoop. Daarnaast bieden we ook enkele dvd-pakketten met kortfilms en documentaires aan om in de klas te gebruiken.

Filmmakers aan het woord

De beste vorm van filmeducatie is de filmmaker naar de klasgroep brengen. Jan Bultheel en acteurs Wim Willaert en Sébastien Dewaele zijn beschikbaar voor een uitleiding bij de nieuwe animatiefilm 'Cafard', die zich afspeelt tijdens WO II! Info en reservatie via manon@lesseninhetdonker.be – kostprijs €165.

MOOOV films met zicht op de wereld

Enkele films in onze selectie kregen een label, het zijn films met aandacht voor wat in de wereld gebeurt en hoe het er in andere culturen aan toe gaat. Het MOOOV-label staat daarvoor garant. Met het ontroerende 'Dancing in Jaffa' krijg je een documentaire te zien, die ingaat op het thema 'grens'.

Films rond herinneringseducatie

Andere sterke speelfilms die duidelijk maken hoe een muur of grens een samenleving letterlijk kan tekenen zijn: 'Das Leben der Anderen', 'Goodbye Lenin' of de wat actuelere films 'Promises', 'Paradise now'. Voor wie graag het thema wat opentrekt naar WO II en herinneringseducatie in het algemeen, raden we heel sterk de straffe korte animatiefilm 'Audition' aan. Drie recente titels uit het nieuwe aanbod zijn 'Im Labyrinth des Schweigens' en 'Les Héritiers', of 'Oorlogsgeheimen'. Op de website www.gonewest.be vind je onder educatie meer uitgebreide info over deze 10 films, die we selecteerden bij thema 'grens'.

Contact en info

Lessen in het donker vzw, Cultuurhuis De Republiek, Sint-Jakobsstraat 36, 8000 Brugge
T 050 34 91 93 E info@lesseninhetdonker.be

Check zeker onze website www.lesseninhetdonker.be met nog meer info bij elke film (filmfiches, lesmappen).

Cafard

Doelgroep : 3e graad SO

Jan Bultheel - Nederlands gesproken – 85 min. – 2015

1913. Worstelaar Jean Mordant wint in Argentinië het wereldkampioenschap. Thuis in Oostende wordt zijn dochter aangerand door Duitse soldaten. Als Jean het nieuws verneemt, besluit hij zich te wreken op de Duitsers en sluit zich aan bij het ACM, de eerste Belgische tankeenheid. Hij belandt in Rusland en reist uiteindelijk de halve wereld rond. De verhaallijn van Cafard is realistisch en historisch relevant. Cafard toont de smerige, ellendige oorlog met verhalen over het frontleven met in de achtergrond de pogroms, de Spaanse griep en de Oktoberrevolutie. Cafard is zowel een historische als een artistieke uitdaging voor je leerlingen. De sobere animatiestijl zorgt ervoor dat de klemtoon automatisch op het verhaal ligt. In Cafard wordt alles tot de essentie herleid. Het West-Vlaamse dialect zorgt voor sappige dialogen.

Dancing in Jaffa

Doelgroep : 1e, 2e en 3e graad SO

Hilla Medalia - Nederlands ondertiteld – 90 min. - 2013

Stijldanser Pierre Dulaine keert als zestiger terug naar zijn geboortestad Jaffa. En hij heeft een missie: hij wil kinderen van verschillende etnische origine verenigen in een stijldansklas. Eerste moeilijkheid is de ouders ervan te overtuigen om hun kinderen te laten dansen met hun religieuze en politieke opponenten. Tweede kaap is de kinderen enthousiast maken voor zijn project én ze zover krijgen dat ze mekaars hand willen vasthouden... Een kleurrijke documentaire zonder verborgen agenda. Het is een knap portret van een groep kinderen die niet alleen zichzelf, maar ook de wereld om zich heen, beter leren kennen. De rechttoe-rechtaan-stijl van Dulaine en de ontroerende gedrevenheid van de jonge dansers geven de documentaire een joviale en humoristische toets.

Das Leben der Anderen

Doelgroep : 3e graad SO

Florian Henckel-Donnersmarck - Nederlands ondertiteld – 137 min. – 2006

Oost-Berlijn, 1984. De bevolking wordt in rangen gehouden door de Stasi, de Oost-Duitse geheime politie. Officier Gerd Wiesler krijgt de opdracht de succesvolle schrijver Georg

Dreyman en diens vriendin af te luisteren. De Stasi voorziet zijn appartement van afluisterapparatuur en Wiesler vestigt zich op de kale zolder in de hoop het koppel te betrappen op West-Duitse sympathieën. Wiesler, vrijgezel en zo goed als zonder privé-leven wordt via zijn koptelefoon geconfronteerd met de voor hem vreemde wereld van liefde, literatuur en het vrije denken. Hij begint te twijfelen aan de rechtvaardigheid van zijn acties en doet het ondenkbare: hij beschermt Dreyman... Meeslepende thriller met een vleugje romantiek en een mooie schets van het repressieve systeem van voor de val van de muur. Een sobere film en heel recht door zee: niets leidt af van de personages en de acteurs krijgen alle kans om te schitteren. De grootste troef van 'Das Leben der Anderen' is het scenario dat geen woord teveel bevat.

Goodbye Lenin

Doelgroep: 3e graad SO
Wolfgang Becker - Nederlands ondertiteld – 118 min. - 2003

Oost-Berlijn, oktober 1989. Er wordt geschiedenis geschreven, maar voor de 21-jarige Alex zijn er belangrijker zaken gaande. Kort voor het vallen van de muur belandt zijn moeder, een trotse DDR burger, na een hartaanval in coma. Zodoende mist ze de complete omslag van communistisch regime naar de kapitalistische, vrije wereld. Als ze door een wonder na acht maanden toch weer haar ogen opent, wacht haar een nieuw vaderland. Maar ze mag niets merken van al deze veranderingen, zo waarschuwen de artsen, want haar hart is zo verzwakt dat de opwinding haar fataal zou worden. En wat is er schokkender dan de val van de muur en de triomf van het kapitalisme over haar geliefde vaderland? Alex wordt geen enkele adempauze gegund. Om zijn moeder te redden, laat hij de DDR binnen de muren van hun Berlijnse appartement herrijzen. Maar wat begint als een leugentje om bestwil, loopt steeds meer uit de hand. De zich steeds beter voelende moeder van Alex wil namelijk ook wel eens tv kijken en op een dag stapt ze haar bed uit... 'Goodbye Lenin' is een toegankelijke film die jongeren in contact brengt met een belangrijk stuk Duitse geschiedenis. Daarnaast kan ook het thema 'media-manipulatie' in vraag gesteld worden (Alex stelt journaals samen met 'oud nieuws' om zijn moeder in de waan te laten...). Ook de prille liefdesrelatie van Alex en de manier waarop hij bergen verzet om zijn moeder te doen overleven zorgen voor een komische, ontroerende én boeiende film...

Oorlogsgeheimen

Doelgroep : 1e graad SO
Dennis Bots – Nederlands gesproken – 95 min. – 2014

1943, Zuid-Limburg. De twaalfjarige Tuur en Lambert zijn onafscheidelijke vrienden. Ook aan

hun idyllische dorp gaat de oorlog niet voorbij. Tuurs ouders gaan in het verzet terwijl die van Lambert Duitsgezind zijn. Beetje bij beetje ontdekken de tieners dat de Duitse bezetter tot vreselijke dingen in staat is. Dan komt Maartje in het dorp wonen. Zij heeft een geheim dat ze enkel met Tuur deelt. Die keuze drijft de jongens uit elkaar en brengt Tuur in groot gevaar. Hij dreigt niet alleen z'n vriendschap met Lambert, maar zelfs z'n hele familie te verliezen. Hij zal er alles aan moeten doen om beide te redden. Oorlogsgeheimen is een meeslepend en aangrijpend drama over twee jongens wiens vriendschap op de proef wordt gesteld door de geheimen die de Tweede Wereldoorlog naar hun dorp brengt. Gebaseerd op de bestseller van Jacques Vriens. Naast de gebruikelijke lesmap is een apart lesboekje ontwikkeld met nog meer filminfo, de thematiek, WO II... Info voor de bestelling vind je op de filmpagina op www.lesseninhetdonker.be

Im Labyrinth des Schweigens

Doelgroep : 3e graad SO

Giulio Ricciarelli - Nederlands ondertiteld - 122 min.-2014

Frankfurt, 1958. Johann Radmann is een jonge, ambitieuze advocaat. Via een tip van een journalist ontdekt hij dat bepaalde nazimisdaden systematisch in de doofpot gestopt werden. Procureur-generaal Fritz Bauer geeft

Johann de leiding van het onderzoek naar deze praktijken. Overstelpt door een lawine aan informatie, belandt hij in een labyrint van schuld en leugens. Im Labyrinth des Schweigens is gebaseerd op de voor velen onbekende naoorlogse geschiedenis van het onderzoek dat leidde tot het tweede Auschwitz-proces (1963 – 1965). Duitsland werd hiermee het eerste land dat zelf haar oorlogscriminelen vervolgde voor hun misdaden.

Paradise Now

Doelgroep : 3e graad SO

Hany Abu-Assad - Nederlands ondertiteld – 90 min. – 2005

Khaled en Saïd, twee jonge Palestijnen zijn al vrienden sinds ze klein zijn. Op een dag worden ze gerekruteerd om een zelfmoordaanslag te plegen in Tel Aviv. Nadat ze een laatste avond hebben doorgebracht met hun familie en zonder afscheid te hebben mogen nemen, worden ze met explosieven aan hun lichaam naar de grens gebracht. Maar de actie verloopt niet zoals gepland... 'Paradise Now' geeft een menselijk gelaat aan de talloze verhalen over terroristen die zelfmoordacties uitvoeren in Israël en Palestina. De vraag 'wat gaat er door het hoofd van zo iemand?', heeft waarschijnlijk evenveel antwoorden als er terroristen

zijn. Maar we krijgen in ieder geval een fascinerend voorbeeld van twee zo'n mensen, die door het leven in een permanente oorlogszone tot extremen gedreven worden. Wat niemand zal ontkennen is dat 'Paradise Now' pro-Palestijns is, maar wel anti- extremistisch. Los van de politieke inhoud is de film een spannende thriller en een boeiende beschouwing van een belangrijk onderwerp.

Promises

Doelgroep: Vanaf 2e graad SO

B.Z. Goldberg – Nederlands ondertiteld – 106 min. - 2000

Promises is een ontroerende en humane documentairefilm over het leven van Israëlische en Palestijnse kinderen en over de manier waarop zij omgaan met het conflict in hun geboorteland. De filmmakers volgden gedurende drie jaar een groep van negen- tot dertienjarigen uit Jeruzalem.

Omdat kinderen in deze leeftijd doorgaans minder voorzichtig zijn dan oudere tieners, geven de gesprekken een onverbloemd beeld van de omgeving waarin jonge Israëliërs en Palestijnen opgroeien. Hoewel de kinderen maar twintig minuten van elkaar vandaan wonen, leven ze in totaal verschillende werelden en weten ze bijna niets over elkaar. Hun wereldbeeld wordt gevormd door de volwassenen die vijandig tegenover elkaar staan. De filmmakers werden gedurende langere tijd toegelaten tot de persoonlijke levenssfeer van de betrokken gezinnen, waardoor Promises een persoonlijk document is geworden dat een unieke kijk biedt op het dagelijks leven in het door politiek conflict verscheurde gebied. Tijdens het Filmfestival Rotterdam 2001 was het publiek zo onder de indruk dat de film er de Publieksprijs won.

Les Héritiers

Doelgroep : 2e en 3e graad SO

Marie-Castille Mention-Schaar - Nederlands ondertiteld - 105 min.- 2014

De bevlogen geschiedenisleerkracht Mevr. Guéguen komt voor een klas te staan die op zijn zachtst uitgedrukt als 'moeilijk' bekend staat. Ze laat zich

echter niet afschrikken en schrijft haar klas in voor een projectwedstrijd met als onderwerp 'de kinderen en jongeren als slachtoffers van de Holocaust tijdens WO II'. Ondanks de aanvankelijke weerstand van de klas, zet ze haar plannen door en dompelt ze haar klas onder in een stuk geschiedenis die hun ogen opent. De film is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. In Frankrijk nemen jaarlijks zo'n 50 000 leerlingen deel aan de nationale wedstrijd in het kader van herinneringseducatie rond WOII.

Het verhaal is ontstaan vanuit de ervaringen van Ahmed Dramé, een leerling die deelnam met zijn klas. Dit project veranderde zijn leven. Dit meeslepend relaas is geschikt voor een brede doelgroep.

Audition

Doelgroep : 1e, 2e en 3e graad SO

Udo Prinsen – zonder dialoog - 6 min. – 2011

De kortfilm Audition volgt letterlijk het spoor van een jonge trompettist. Tegen een achtergrond van sneeuwvlokken en prikkeldraad is hij op weg naar een auditie. Hij zal niet spelen voor een job, maar wel voor zijn leven. De trompettist is namelijk gevangene in een concentratiekamp en zijn auditie voor het kamporkest gebeurt niet voor een jury maar voor een vuurpeloton. Hij probeert de harde realiteit te ontvluchten in zijn uziek en zo te vergeten dat de muzikant voor hem de auditie niet heeft overleefd... Door de combinatie van melancholische jazztonen met onschuldige en levendige animatie in de stijl van een waskrijttekening, slaagt de film er in een schrijnend onderwerp te brengen als een authentiek en ontroerend verhaal, zonder in sentimentalisme of clichés te vervallen.

